

สารบัญ

บทนำ สัญญาทางปักษ์ : เครื่องมือในการจัดทำบริการสาธารณสุข	๒๕
๑. ความหมายของบริการสาธารณสุข	๒๗
๒. ประเภทของบริการสาธารณสุข	๒๘
๒.๑ บริการสาธารณสุขที่มีลักษณะทางปักษ์	๒๙
๒.๒ บริการสาธารณสุขที่มีลักษณะทางอุดสาหกรรมและพาณิชยกรรม	๒๙
๒.๒.๑ วัตถุแห่งบริการ	๒๙
๒.๒.๒ วิธีปฏิบัติงาน	๒๙
๒.๒.๓ แหล่งที่มาของเงินทุน	๒๙
๓. หลักเกณฑ์สำคัญในการจัดทำบริการสาธารณสุข	๓๐
๓.๑ หลักว่าด้วยความเสมอภาค	๓๐
๓.๑.๑ ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้เข้ารับบริการสาธารณสุข	๓๐
๓.๑.๒ การเข้าทำงานในหน่วยงานของรัฐ	๓๐
๓.๒ หลักว่าด้วยความต่อเนื่อง	๓๐
๓.๒.๑ ประเด็นที่เกี่ยวกับสัญญาทางปักษ์	๓๑
๓.๒.๒ ประเด็นที่เกี่ยวกับการนัดหยุดงาน	๓๑
๓.๓ หลักว่าด้วยการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง	๓๒
๔. องค์กรผู้จัดทำบริการสาธารณสุข	๓๓
๔.๑ บริการสาธารณสุขที่จัดทำโดยรัฐ	๓๓
๔.๑.๑ บริการสาธารณสุขระดับชาติ	๓๓
๔.๑.๒ บริการสาธารณสุขระดับท้องถิ่น	๓๓
๔.๒ บริการสาธารณสุขที่จัดทำโดยเอกชน	๓๔
๔.๒.๑ การมีส่วนร่วมทางอ้อม	๓๔
๔.๒.๒ การมีส่วนร่วมทางตรง	๓๔
๕. เครื่องมือของฝ่ายปักษ์ในการจัดทำบริการสาธารณสุข	๓๕
๕.๑ มาตรการทางกฎหมาย	๓๕
๕.๑.๑ นิติกรรมทางปักษ์ที่มีผลทั่วไป	๓๕
๕.๑.๒ นิติกรรมทางปักษ์ที่มีผลเฉพาะบุคคล	๓๕
๕.๑.๓ สัญญาทางปักษ์	๓๕
๕.๒ บุคลากรของรัฐ	๓๖
๕.๒.๑ ข้าราชการ	๓๖
๕.๒.๒ เจ้าหน้าที่	๓๖

๕.๓ ทรัพย์สิน	๓๗
๕.๔ อำนาจพิเศษของฝ่ายปักษ์	๔๐

ภาค ๑ สัญญาทางปักษ์ของไทย ๔๑

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาของระบบสัญญาทางปักษ์ของไทย ๔๓

บทที่ ๑ แนวความคิดและวิวัฒนาการของสัญญาทางปักษ์ ๔๔

๑.๑ แนวความคิดเกี่ยวกับสัญญาทางปักษ์ ๔๔

๑.๑.๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กับการนำเสนอ ๔๕

หลักกฎหมายมหาชนเรื่องสัญญาทางปักษ์ ๔๕

๑.๑.๑.๑ การฝึกอบรมเรื่อง “หลักกฎหมายปักษ์ เบื้องต้น” ๔๖

๑.๑.๑.๒ การฝึกอบรมเรื่อง “หลักกฎหมายปักษ์ : วิธีสืบัญญาติ” ๔๗

๑.๑.๑.๓ การฝึกอบรมเรื่อง “สัญญาทางปักษ์” ๔๘

๑.๑.๑.๔ การฝึกอบรมเรื่อง “หลักกฎหมายปักษ์ : ประเภทของสัญญาทางปักษ์” ๔๙

๑.๑.๑.๕ การสัมมนาทางวิชาการเรื่อง “สัญญาของฝ่ายปักษ์ในระบบกฎหมายเยอรมันและกฎหมายไทย” ๕๐

๑.๑.๑.๖ วารสารกฎหมายปักษ์ ๕๑

๑.๑.๒ นักกฎหมายมหาชนที่มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่แนวความคิดเกี่ยวกับสัญญาทางปักษ์ ๖๘

๑.๑.๒.๑ ศาสตราจารย์ ดร.อมร จันทรสมบูรณ์ ๖๙

๑.๑.๒.๒ ศาสตราจารย์ ดร.บวรศักดิ์ อุวรรณโนย ๗๐

๑.๑.๒.๓ รองศาสตราจารย์ ดร.โภคิน พลกุล ๗๑

๑.๑.๒.๔ ดร.ชาญชัย แสงศักดิ์ ๗๒

๑.๒ สัญญาทางปักษ์ก่อนการจัดตั้งศาลปักษ์ในปี พ.ศ. ๒๔๔๙ ๗๓

๑.๒.๑ กฎหมาย กฎหมาย และระเบียบด่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสัญญาระหว่างรัฐกับเอกชน ๗๔

๑.๒.๑.๑ พระราชบัญญัติจัดตั้งการรถไฟและทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๖๔ ๗๕

๑.๒.๑.๒ พระราชบัญญัติควบคุมกิจกรรมค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณชน พุทธศักราช ๒๔๗๑ ๗๗

๑.๒.๑.๓ พระราชบัญญัติทางหลวงที่ได้รับสมปรทาน พุทธศักราช ๒๔๗๓ ๗๘

๑.๒.๑.๔	พระราชบัญญัติการชลประทานราชบูร্জ พุทธศักราช ๒๕๘๒	๙๐
๑.๒.๑.๕	ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๕	๙๑
๑.๒.๑.๖	พระราชบัญญัติว่าด้วยการให้เอกสารเข้าร่วมงานหรือดำเนินการในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๓๕	๙๒
๑.๒.๑.๗	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕	๙๓
๑.๒.๑.๘	พระราชบัญญัติทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. ๒๕๔๙	๙๔
๑.๒.๑.๙	พระราชบัญญัติว่าด้วยความรับผิดชอบเกี่ยวกับ การเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๙	๙๖
๑.๒.๑.๑๐	กฎหมายเกี่ยวกับสัมปทานทรัพยากรธรรมชาติ	๙๗
๑.๒.๒	วิธีการมอบบริการสาธารณูปโภคให้แก่เอกชนเข้าดำเนินการ ๑๐๐	
๑.๒.๒.๑	การมอบบริการสาธารณูปโภคให้เอกชน เข้าดำเนินการในสมัยสมบูรณ์มาญาสิทธิราชย์ ๑๐๐	
๑.๒.๒.๒	การมอบบริการสาธารณูปโภคให้เอกชน เข้าดำเนินการภายหลังการเปลี่ยนแปลง การปกครองในปี พ.ศ. ๒๕๗๕ ๑๐๒	
บทที่ ๒ สัญญาของทางราชการ	๑๐๕	
๒.๑	ลักษณะสำคัญของสัญญาของทางราชการ	๑๐๕
๒.๑.๑	คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งจะต้องเป็นรัฐ	๑๐๕
๒.๑.๑.๑	ทบวงการเมือง	๑๐๖
๒.๑.๑.๒	องค์กรอื่นของรัฐ	๑๐๗
๒.๑.๒	อำนาจในการทำสัญญาของคู่สัญญาฝ่ายรัฐ	๑๐๘
๒.๑.๒.๑	อำนาจหน้าที่ของนิตบุคคลในกฎหมายมหาชน	๑๐๘
๒.๑.๒.๒	อำนาจหน้าที่ของผู้กระทำแทนนิตบุคคล ในกฎหมายมหาชน	๑๐๙
๒.๒	การนำระบบกฎหมายเอกชนมาใช้กับสัญญาของทางราชการ	๑๐๙
๒.๒.๑	การตรวจร่างสัญญา	๑๐๙
๒.๒.๑.๑	หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจร่างสัญญา	๑๐๙
๒.๒.๑.๒	กระบวนการตรวจร่างสัญญา	๑๑๒
๒.๒.๒	การพิจารณาข้อพิพาทอันเกิดจากการทำสัญญา	๑๑๓
๒.๓	เอกสารทึบบางประการที่เกิดขึ้นในสัญญาของทางราชการ	๑๑๓
๒.๓.๑	เอกสารทึบตามที่กฎหมายกำหนด	๑๑๔
๒.๓.๑.๑	พระราชบัญญัติป้าไม้ พ.ศ. ๒๕๘๔	๑๑๔

๒.๓.๑.๒	พระราชบัญญัติเรื่อง พ.ศ. ๒๕๑๐	๑๑๔
๒.๓.๑.๓	ประกาศของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการกระทำความชู้เสื่อมเสียทางเพศ พ.ศ. ๒๕๑๔	๑๑๕
๒.๓.๑.๔	พระราชบัญญัติทางหลวงสัมปทาน พ.ศ. ๒๕๑๘	๑๑๕
๒.๓.๒	เอกสารที่ใช้ในการดำเนินการที่กำหนดไว้ในสัญญา	๑๑๕
๒.๓.๒.๑	การแก้ไขสัญญาฝ่ายเดียว	๑๑๕
๒.๓.๒.๒	การกำหนดให้ใช้บริการของรัฐ	๑๑๖
บทที่ ๓ ประเภทของสัญญาของทางราชการ	๑๑๗
๓.๑	สัญญาพัสดุ	๑๑๗
๓.๑.๑	ประเภทของการจัดหาพัสดุ	๑๒๐
๓.๑.๑.๑	การซื้อหรือการจ้าง	๑๒๐
๓.๑.๑.๒	การจ้างที่ปรึกษา	๑๒๑
๓.๑.๑.๓	การจ้างออกแบบและควบคุมงาน	๑๒๑
๓.๑.๑.๔	การแลกเปลี่ยน	๑๒๔
๓.๑.๑.๕	การเช่า	๑๒๔
๓.๑.๒	ขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินการเกี่ยวกับการพัสดุ	๑๒๕
๓.๑.๒.๑	การจัดทำรายงานเสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อขอซื้อหรือขอจ้าง	๑๒๕
๓.๑.๒.๒	การจัดทำเอกสารสอบราคาหรือเอกสารประกวดราคา	๑๒๖
๓.๑.๒.๓	การเผยแพร่เอกสารสอบราคาหรือเอกสารประกวดราคา	๑๒๗
๓.๑.๒.๔	การแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ	๑๒๘
๓.๑.๓	การทำสัญญา	๑๓๔
๓.๑.๓.๑	สาระสำคัญของสัญญา	๑๓๔
๓.๑.๓.๒	หลักประกันในการทำสัญญา	๑๓๗
๓.๑.๓.๔	โทษของการไม่ปฏิบัติตามสัญญา	๑๓๗
๓.๑.๔.๑	กรณีที่ถือเป็นผู้ทิ้งงาน	๑๓๙
๓.๑.๔.๒	การดำเนินการของทางราชการ	๑๓๙
๓.๑.๔.๓	สภาพบังคับของการเป็นผู้ทิ้งงาน	๑๔๐
๓.๑.๔.๔	ข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาพัสดุ	๑๔๐
๓.๑.๔.๔.๑	ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นก่อนการทำสัญญา	๑๔๐
๓.๑.๔.๔.๒	ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นภายหลังการทำสัญญา	๑๔๑
๓.๑.๔.๔.๓	องค์กรที่ทำหน้าที่ชี้ขาดข้อพิพาทที่เกิดจากสัญญาพัสดุ	๑๔๑

๓.๒ สัญญาสัมปทาน	๑๔๓
๓.๒.๑ ประเภทของสัญญาสัมปทาน	๑๔๔
๓.๒.๑.๑ สัมปทานบริการสาธารณูปโภค	๑๔๕
๓.๒.๑.๒ สัมปทานการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ	๑๔๖
๓.๒.๒ ขั้นตอนในการจัดทำสัญญาสัมปทาน	๑๔๗
๓.๒.๒.๑ หลักเกณฑ์ทั่วไปในการทำสัญญาสัมปทาน	๑๔๘
๓.๒.๒.๒ หลักเกณฑ์เฉพาะในการทำสัญญาสัมปทาน	๑๔๙
๓.๒.๒.๓ การตรวจสอบสัญญา	๑๕๐
๓.๒.๓ ข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาสัมปทาน	๑๕๑
๓.๓ สัญญาของทางราชการประเพณี	๑๕๒
๓.๓.๑ สัญญาร่วมทุนเพื่อจัดทำบริการสาธารณูปโภค	๑๕๓
๓.๓.๒ สัญญาร่วมทุนเพื่อประโยชน์ในเชิงธุรกิจ	๑๕๔
๓.๓.๓ สัญญาเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในอสังหาริมทรัพย์ของทางราชการ	๑๕๕
ส่วนที่ ๒ การวินิจฉัยข้อพิพา托ันเกิดจากการระบบสัญญาทางปกครองไทย	๑๖๑
บทที่ ๑ การนำหลักกฎหมายเอกชนมาใช้กับสัญญาของทางราชการ	๑๖๒
๑.๑ การพิจารณาคดีสัญญาของทางราชการโดยศาลยุติธรรม	๑๖๒
๑.๑.๑ คดีที่เกี่ยวกับสัญญาพัสดุ	๑๖๓
๑.๑.๒ คดีที่เกี่ยวกับสัญญาสัมปทานบริการสาธารณูปโภค	๑๖๔
๑.๑.๓ คดีที่เกี่ยวกับสัญญาสัมปทานการใช้ทรัพยากรธรรมชาติของแผ่นดิน	๑๖๕
๑.๑.๔ คดีที่เกี่ยวกับสัญญาให้ใช้ประโยชน์ในสาธารณสมบัติ	๑๗๐
๑.๒ การวินิจฉัยข้าดข้อพิพา托ันเกิดจากสัญญาของทางราชการโดยอนุญาโตตุลาการ	๑๗๑
๑.๒.๑ สัญญาอนุญาโตตุลาการ	๑๗๑
๑.๒.๒ องค์ประกอบของคณะกรรมการอนุญาโตตุลาการ	๑๗๓
๑.๒.๓ วิธีพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ	๑๗๕
๑.๒.๔ คำชี้ขาดและการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ	๑๗๖
๑.๒.๕ กรณีตัวอย่างของการนำระบบอนุญาโตตุลาการมาใช้ในการรังับข้อพิพาทเกี่ยวกับสัญญาของทางราชการ	๑๗๘
บทที่ ๒ บทบาทของคณะกรรมการกฎหมายกับสัญญาของทางราชการ	๑๘๑
๒.๑ คณะกรรมการร่างกฎหมายกับการให้ความเห็นทางกฎหมาย	๑๘๒
๒.๑.๑ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการร่างกฎหมาย	๑๘๒

๒.๑.๒ การนีตัวอย่างการให้ความเห็นทางกฎหมายเกี่ยวกับ สัญญาของทางราชการ	๑๔๓
๒.๑.๒.๑ ความเห็นของคณะกรรมการร่างกฎหมายเกี่ยวกับ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๑	๑๔๓
๒.๑.๒.๒ ความเห็นของคณะกรรมการร่างกฎหมายเรื่อง สัญญาพัสดุ	๑๔๔
๒.๑.๒.๓ ความเห็นของคณะกรรมการร่างกฎหมาย เรื่องสัญญาสัมปทาน	๑๔๔
๒.๑.๒.๔ ความเห็นของคณะกรรมการร่างกฎหมายเกี่ยวกับ สัญญาของทางราชการประเภทอื่น	๑๔๔
๒.๒ คณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์กับการพิจารณาข้อพิพาท อันเกิดจากสัญญาของทางราชการ	๒๐๕
๒.๒.๑ อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์	๒๐๕
๒.๒.๒ การนีตัวอย่างคำวินิจฉัยร้องทุกข์เกี่ยวกับสัญญา ของทางราชการ	๒๐๕
๒.๒.๒.๑ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ เรื่องสัญญาพัสดุ	๒๐๕
๒.๒.๒.๒ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ เกี่ยวกับสัญญาสัมปทาน	๒๑๙
๒.๒.๒.๓ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ เกี่ยวกับสัญญาอื่น	๒๒๒
บทที่ ๓ การวินิจฉัยชี้ขาดคดีสัญญาทางปักษรองในปัจจุบัน	๒๓๑
๓.๑ การนำหลักเรื่องสัญญาทางปักษรองมาใช้ในประเทศไทย	๒๓๑
๓.๒ สัญญาทางปักษรองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปักษรอง และวิธีพิจารณาคดีปักษรอง	๒๓๓
๓.๒.๑ คดีที่ศาลปักษรองรับไว้พิจารณาเนื่องจากเป็นสัญญา ทางปักษรอง ๔ ประเภท	๒๓๔
๓.๒.๒ คดีที่ศาลปักษรองไม่รับไว้พิจารณาเนื่องจากไม่เป็น สัญญาทางปักษรอง ๔ ประเภท	๒๓๕
๓.๓ ศาลปักษรองสูงสุดกับการให้คำนิยามของสัญญาทางปักษรอง	๒๔๕
๓.๓.๑ สัญญาที่เป็นสัญญาทางปักษรอง	๒๔๖
๓.๓.๒ สัญญาที่ไม่เป็นสัญญาทางปักษรอง	๒๔๗
๓.๔ การพิจารณาคดีสัญญาทางปักษรองตามคำนิยามใหม่	๒๔๘
๓.๔.๑ คดีที่ศาลปักษรองรับไว้พิจารณาเนื่องจากเป็นสัญญา ทางปักษรอง	๒๔๘

๓.๔.๒	คดีที่ศาลปกครองไม่รับไว้พิจารณาเนื่องจากไม่เป็นสัญญาทางปกครอง	๒๕๖
๓.๕	หลักที่เกิดจากการพิจารณาคดีสัญญาทางปกครองโดยศาลปกครอง	๒๕๗
๓.๕.๑	หลักที่ได้จากการพิพากษาเรื่องสัญญาทางปกครองในขั้นตอนก่อนการทำสัญญา	๒๕๘
๓.๕.๒	หลักที่ได้จากการพิพากษาเรื่องสัญญาทางปกครองภายหลังการทำสัญญา	๒๖๙
๓.๖	บทบาทของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลกับสัญญาทางปกครอง	๒๗๐
๓.๖.๑	เขตอำนาจศาลยุติธรรมและศาลปกครอง	๒๗๑
๓.๖.๒	การขัดกันในเขตอำนาจศาลระหว่างศาลยุติธรรมกับศาลปกครอง	๒๗๔
๓.๖.๓	องค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล	๒๗๕
๓.๖.๔	การดำเนินการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลในส่วนที่เกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง	๒๗๖
๓.๗	สัญญาทางปกครองกับระบบอนุญาโตตุลาการ	๒๘๐
๓.๗.๑	กฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการกับสัญญาทางปกครอง	๒๘๐
๓.๗.๒	ระเบียบเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ	๒๘๗
๓.๗.๓	ความคิดเห็นของวงการวิชาการเกี่ยวกับการนำระบบอนุญาโตตุลาการมาใช้ในสัญญาทางปกครอง	๒๘๗
ภาค ๒	สัญญาทางปกครองผู้รั่งเศส	๒๙๑
ส่วนที่ ๑	ทฤษฎีและแนวความคิดเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง	๒๙๓
บทที่ ๑	สัญญาทางปกครองในทฤษฎีเกี่ยวกับสัญญา	๒๙๔
๑.๑	ความหมายของสัญญา	๒๙๔
๑.๑.๑	ข้อตกลงระหว่างคู่สัญญา	๒๙๕
๑.๑.๒	การก่อให้เกิดผลทางกฎหมาย	๒๙๖
๑.๑.๓	การมีสภาพบังคับ	๒๙๗
๑.๒	สัญญาในระบบกฎหมายมหาชน	๒๙๘
๑.๒.๑	การเกิดขึ้นของทฤษฎีสัญญาทางปกครอง	๒๙๘
๑.๒.๒	องค์ประกอบพิเศษของสัญญาทางปกครอง	๒๙๙
๑.๒.๒.๑	รัฐบัญญัติและกฎหมายที่ของฝ่ายบริหาร	๓๐๐

๑.๒.๒	ประมวลกฎหมายแพ่ง	๓๐๐
๑.๒.๓	บัญชีของสัญญาทางปักษ์	๓๐๑
บทที่ ๒ สัญญาในกิจกรรมของฝ่ายปักษ์		๓๐๒
๒.๑	ทฤษฎีสัญญานิยม	๓๐๒
๒.๑.๑	ที่มาทางการเมือง	๓๐๒
๒.๑.๒	นโยบายทางการปักษ์	๓๐๓
๒.๑.๒.๑	การแทรกแซงทางเศรษฐกิจ	๓๐๔
๒.๑.๒.๒	การจัดการปักษ์รองส่วนห้องถิน	๓๐๕
๒.๒	สัญญาและนิติกรรมฝ่ายเดียว	๓๐๕
๒.๒.๑	ขอบเขตของสัญญาและนิติกรรมฝ่ายเดียว	๓๐๕
๒.๒.๑.๑	ความเป็นโมฆะของข้อตกลงในการณ์ที่เกิดจากการใช้อำนาจในการตัดสินใจฝ่ายเดียว	๓๐๖
๒.๒.๑.๒	ความสามารถในการทำสัญญาบางประเภท	๓๐๗
๒.๒.๒	การสมมตานาของสัญญาและนิติกรรมฝ่ายเดียว	๓๐๘
๒.๒.๓	การเมืองกำหนดที่มีลักษณะเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียวในสัญญา	๓๐๙
๒.๒.๓.๑	ข้อความที่มีลักษณะเป็นกฎหมายและผลทางกฎหมาย	๓๐๙
๒.๒.๓.๒	นิติกรรมที่อยู่ในสัญญาและถูกจัดว่าเป็นนิติกรรมฝ่ายเดียว	๓๑๑
๒.๓	การใช้สัญญาทางปักษ์ในการดำเนินกิจกรรมของรัฐ	๓๑๒
๒.๓.๑	สัญญากรอบ	๓๑๒
๒.๓.๑.๑	สัญญาเพื่อการดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะ	๓๑๒
๒.๓.๑.๒	แผนการดำเนินกิจกรรมของฝ่ายปักษ์	๓๑๖
๒.๓.๒	สัญญากำหนดปัจจัย	๓๑๗
๒.๓.๒.๑	ปัจจัยด้านบุคลากร	๓๑๗
๒.๓.๒.๒	ปัจจัยด้านวัสดุ	๓๑๘
๒.๓.๓	สัญญาเพื่อวัสดุแห่งสัญญา	๓๑๙
๒.๓.๓.๑	สัญญาให้ความช่วยเหลือแก่เอกชน	๓๑๙
๒.๓.๓.๒	สัญญาครอบครองสาธารณสมบัติของแผ่นดิน	๓๒๐
บทที่ ๓ แนวความคิดเกี่ยวกับสัญญาทางปักษ์		๓๒๒
๓.๑	เกณฑ์จากแนวคิดพากษา	๓๒๒
๓.๑.๑	เกณฑ์เกี่ยวกับข้อกำหนดพิเศษที่ให้สิทธิแก่ฝ่ายปักษ์มาก	๓๒๔

๓.๑.๑.๑ ลักษณะของข้อกำหนดที่มีลักษณะพิเศษ	๓๒๖
๓.๑.๑.๒ ข้อกำหนดที่มีลักษณะพิเศษและระบบ กฎหมายมหาชน	
๓.๑.๒ เกณฑ์จากการสาธารณะ	๓๒๗
๓.๑.๒.๑ ความเชื่อมโยงกับบริการสาธารณะ	๓๒๘
๓.๑.๒.๒ การนำหลักบริการสาธารณะใช้ ๓.๒ ข้อจำกัดของเกณฑ์จากแนวคำพิพากษา : การกำหนดประเภท ของสัญญาไว้ล่วงหน้า	๓๒๙
๓.๒.๑ การกำหนดโดยผลของกฎหมาย	๓๓๐
๓.๒.๑.๑ กฎหมายลงวันที่ ๒๘ pluviose an VIII	๓๓๑
๓.๒.๑.๒ รัฐกฤษฎีกាឈี่มีผลเป็นรัฐบัญญัติลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๓๘	๓๓๒
๓.๒.๑.๓ มาตรา ๑๔ แห่งรัฐกฤษฎีกាលงวันที่ ๑๑ มิถุนายน ค.ศ. ๑๙๐๖	๓๓๓
๓.๒.๑.๔ มาตรา ๒๕) แห่งรัฐบัญญัติลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๘๐	๓๓๓
๓.๒.๒ การกำหนดโดยตรงถึงระบบกฎหมายที่จะนำมาใช้ในสัญญา	๓๓๓
๓.๒.๓ ทฤษฎีส่วนควบ	๓๓๔
๓.๓ สัญญาระหว่างเอกชน	๓๓๔
๓.๓.๑ หลักการเบื้องต้นของสัญญาในระบบกฎหมายแพ่ง :	๓๓๔
คู่สัญญาต้องเป็นเอกชนด้วยกัน	
๓.๓.๒ การมอบอำนาจ	๓๓๕
๓.๓.๒.๑ การมอบอำนาจโดยผลของกฎหมาย	๓๓๕
๓.๓.๒.๒ การมอบอำนาจโดยปริยาย	๓๓๕
๓.๔ สัญญาระหว่างนิติบุคคลมหาชน	๓๓๗
ส่วนที่ ๒ ระบบของสัญญาทางปกครอง	๓๓๘
บทที่ ๑ การจัดทำสัญญา	๓๔๐
๑.๑ การแสดงความยินยอมในการทำสัญญา	๓๔๐
๑.๑.๑ เกณฑ์ในการแสดงความยินยอมของนิติบุคคลมหาชน	๓๔๑
๑.๑.๑.๑ ความสามารถของนิติบุคคลมหาชน	๓๔๒
๑.๑.๑.๒ อำนาจของฝ่ายปกครองเกี่ยวกับสัญญา	๓๔๔
๑.๑.๒ ความสามารถของฝ่ายเอกชน	๓๔๗
๑.๑.๓ การให้ความสำคัญกับความยินยอมของคู่สัญญา	๓๔๘
๑.๑.๓.๑ ข้อบกพร่องของการให้ความยินยอม	๓๔๘
๑.๑.๓.๒ ความไม่ถูกต้อง	๓๔๙

๑.๒	ความสมบูรณ์ของข้อกำหนดในสัญญา	๓๔๙
๑.๒.๑	ข้อกำหนดที่บังคับว่าด้วยมีในสัญญา	๓๕๙
๑.๒.๒	ข้อกำหนดที่ห้ามมีในสัญญา	๓๕๐
บทที่ ๒	ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในกระบวนการจัดทำสัญญาทางปักษ์	๓๕๒
๒.๑	การกำหนดให้มีมาตรการจุกเฉินในกรณีที่เกี่ยวข้องกับสัญญา พัสดุและสัญญาณอ่อนหมายให้ออกชนดำเนินการจัดทำบริการ สาธารณะ	๓๕๒
๒.๑.๑	ความเปลี่ยนแปลงครั้งสำคัญในระบบพิจารณาคดี	๓๕๒
๒.๑.๒	ข้อจำกัด	๓๕๔
๒.๒	การร้องขอศาลปักษ์ให้พิจารณาคดีกรรมทางปักษ์ที่อยู่ ในสัญญาแต่สามารถแยกออกจากสัญญาได้	๓๕๕
๒.๒.๑	การรับพิจารณากรณีขอให้เพิกถอนนิติกรรมทางปักษ์ ที่ทำนองขอนำมาจ	๓๕๖
๒.๒.๒	เหตุในการฟ้องขอให้เพิกถอน	๓๕๗
๒.๒.๓	ความสำคัญในการเพิกถอนนิติกรรมทางปักษ์ ที่แยกต่างหากจากสัญญา	๓๕๘
๒.๓	ความรับผิดที่มีมาจากการยกของสัญญา	๓๖๐
๒.๓.๑	ความรับผิดเนื่องจากเหตุไม่ชอบด้วยกฎหมาย	๓๖๑
๒.๓.๒	ความรับผิดกรณีความผิดชัดแจ้งของฝ่ายปักษ์	๓๖๓
๒.๔	การฟ้องคดีสัญญาทางปักษ์	๓๖๔
๒.๔.๑	การประการให้สัญญาเป็นโมฆะ	๓๖๔
๒.๔.๒	การร้องขอโดยผู้ว่าการจังหวัด	๓๖๕
บทที่ ๓	ผลของสัญญา	๓๖๖
๓.๑	สัญญาเป็นกฎหมายของคู่สัญญา	๓๖๘
๓.๑.๑	การตีความสัญญา	๓๖๘
๓.๑.๒	ขอบเขตการมั่นคงใช้สัญญา	๓๖๙
๓.๑.๓	การแก้ไขสัญญาโดยคู่สัญญา	๓๗๓
๓.๒	อำนาจของฝ่ายปักษ์ในการเลิกสัญญาฝ่ายเดียว	๓๗๓
๓.๒.๑	การเลิกสัญญาโดยเหตุเกี่ยวกับประโยชน์สาธารณะ	๓๗๔
๓.๒.๒	การเลิกสัญญานี้องมาจากการทำผิดสัญญา	๓๗๘
๓.๒.๓	การเลิกสัญญาด้วยเหตุที่มีได้มีการทำผิดสัญญา	๓๗๙
๓.๓	อำนาจของฝ่ายปักษ์ในการแก้ไขสัญญาฝ่ายเดียว	๓๘๑

๓.๓.๑	ความมืออยู่ของอำนาจในการแก้ไขสัญญาฝ่ายเดียว	๓๔๑
๓.๓.๒	การใช้อำนาจในการแก้ไขสัญญาฝ่ายเดียว	๓๔๑
บทที่ ๔ การดำเนินการ การไม่ดำเนินการ และความรับผิดชอบ		๓๔๓
๔.๑	หลักประกันในการดำเนินการตามสัญญา	๓๔๓
๔.๑.๑	อำนาจในการควบคุม	๓๔๓
๔.๑.๒	อำนาจในการลงโทษ	๓๔๕
๔.๒	การดำเนินการตามสัญญาในกรณีที่เกิดจากเคราะห์ของคู่สัญญา	๓๔๗
๔.๒.๑	เหตุบังเอิญ	๓๔๗
๔.๒.๒	เหตุที่มิอาจคาดหมาย	๓๔๘
๔.๒.๓	เหตุสุดวิสัยทางปกครอง	๓๔๙
๔.๓	ความผิดของคู่สัญญาที่ทำผิดสัญญา	๓๕๐
๔.๓.๑	การไม่รับผิดในหลายกรณีพร้อมกันของคู่สัญญา และความรับผิดนอกเหนือสัญญา	๓๕๐
๔.๓.๒	ความผิดของคู่สัญญา	๓๕๑
๔.๓.๓	เหตุที่จะไม่ต้องรับผิด	๓๕๑
๔.๓.๔	การเยียวยาความเสียหาย	๓๕๔
๔.๔	ความรับผิดของคู่สัญญาที่มิได้ทำผิดสัญญา	๓๕๔
๔.๔.๑	ความรับผิดทางปกครองที่เกิดจากการกระทำการของฝ่าย ปกครองคู่สัญญา	๓๕๔
๔.๔.๒	ความรับผิดโดยมิได้เกิดจากความผิดของคู่สัญญา	๓๕๖
บทที่ ๕ การดำเนินการเกี่ยวกับข้อพิพาทอันเกิดจากสัญญาทางปกครอง		๓๕๗
๕.๑	รูปแบบต่างๆ ในการแก้ไขข้อพิพาทอันเกิดจากสัญญาทางปกครอง	๓๕๗
๕.๑.๑	การร้องเรียนภายในฝ่ายปกครอง	๓๕๘
๕.๑.๒	การไกล่เกลี่ย	๔๐๓
๕.๑.๓	การประนีประนอมยอมความ	๔๐๕
๕.๑.๔	อนุญาโตตุลาการ	๔๐๖
๕.๒	ศาลปกครองกับการแก้ไขข้อพิพาทอันเกิดจากสัญญา ทางปกครอง	๔๑๑
๕.๒.๑	การกำหนดศาลมีอำนาจในการพิจารณาคดี	๔๑๑
๕.๒.๒	อำนาจของผู้พิพากษาคดีสัญญา	๔๑๗

ส่วนที่ ๓ ประเภทสำคัญของสัญญาทางปกครอง	๔๒๑
บทที่ ๑ สัญญาพัสดุ	๔๒๒
๑.๑ ความเป็นมาของสัญญาพัสดุ	๔๒๒
๑.๒ กฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดหาพัสดุ	๔๒๔
๑.๒.๑ กฎหมายที่มีที่มาจากการจัดทำในประเทศ	๔๒๔
๑.๒.๒ กฎหมายที่มีที่มาจากการจัดทำระหว่างประเทศ	๔๒๕
๑.๓ สาระสำคัญของสัญญาจัดหาพัสดุ	๔๒๕
๑.๓.๑ ความหมายของการจัดหาพัสดุ	๔๒๖
๑.๓.๒ นิติบุคคลในกฎหมายมหาชนที่อยู่ภายใต้บังคับของประมวลกฎหมายพัสดุ	๔๒๗
๑.๓.๓ สัญญาที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับของประมวลกฎหมายพัสดุ	๔๒๘
๑.๓.๔ กระบวนการจัดหาพัสดุ	๔๒๙
๑.๓.๕ การดำเนินการตามสัญญา	๔๒๙
บทที่ ๒ การมอบบริการสาธารณณะให้จัดทำ	๔๔๕
๒.๑ คู่สัญญา	๔๔๕
๒.๑.๑ ผู้มอบบริการสาธารณณะ	๔๔๕
๒.๑.๒ ผู้รับมอบบริการสาธารณณะ	๔๔๕
๒.๑.๓ ความหมายของการมอบบริการสาธารณณะให้จัดทำ	๔๔๖
๒.๒ สาระสำคัญของการมอบบริการสาธารณณะให้จัดทำ	๔๔๖
๒.๒.๑ กิจกรรมของฝ่ายปกครองที่เรียกว่าเป็นบริการสาธารณณะ	๔๔๖
๒.๒.๒ ประเภทของบริการสาธารณณะที่อาจมอบให้ผู้อื่นจัดทำได้	๔๔๖
๒.๒.๓ ขอบเขตของการมอบบริการสาธารณณะให้จัดทำ	๔๔๐
๒.๓ รูปแบบต่างๆ ของการมอบบริการสาธารณณะให้จัดทำ	๔๔๐
๒.๓.๑ การให้เอกชนบริหารจัดการทรัพย์สินของรัฐ	๔๔๑
๒.๓.๒ การว่าจ้างให้เอกชนเป็นผู้บริหารกิจการสาธารณูปการแทนรัฐ	๔๔๑
๒.๓.๓ การจ้างผู้บริหารงานแทน	๔๔๑
๒.๓.๔ สัมปทาน	๔๔๑
บทสรุป	๔๕๗

ภาคผนวก ๕๖๕

๑. สัญญาทางปักษ์รองในกฎหมายไทย โดย รองศาสตราจารย์ ดร.โภคิน พลกุล
(เอกสารประกอบการสัมมนาและการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ
เรื่อง “สัญญาทางปักษ์รอง : การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างประเทศ
เกี่ยวกับสัญญาของฝ่ายปักษ์รองและบทบาทของศาล”) ๕๖๗
๒. คำอธิบายเกี่ยวกับสัญญาทางปักษ์รอง โดย รองศาสตราจารย์ ดร.โภคิน พลกุล
(เอกสารนำเสนอในการประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปักษ์รองสูงสุด
ครั้งที่ ๖/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๔) ๕๖๘
๓. คำสั่งศาลปักษ์รองกลาง คดีหมายเลขดำที่ ๓๔๓/๒๕๔๔
คดีหมายเลขแดงที่ ๑๖๖/๒๕๔๔ เรื่องการเรียกให้ชัดใช้เงิน
ตามสัญญาสำหรับผู้ที่ทางราชการส่งไปศึกษาในต่างประเทศ ๕๖๙
๔. คำสั่งศาลปักษ์รองสูงสุด คำสั่งที่ ๑๒๗/๒๕๔๔
เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปักษ์รอง (คำร้องอุทธรณ์คำสั่ง
ไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา) ๕๗๐
๕. คำวินิจฉัยข้อความจากหน้าที่ระหว่างศาล ที่ ๒๔๕/๒๕๔๔
เรื่องเขตอำนาจศาลเกี่ยวกับพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปักษ์รอง
และวิธีพิจารณาคดีปักษ์รอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔)
และมาตรา ๓ ๕๗๑
๖. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการปฏิบัติตามคำชี้ขาด
ของอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ๕๗๐